

58 וְיָתֵן לְתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל עֲנִי, וְהִינּוּ בטרסקל שביד העני, אָמַיּא – [מדוע]

59 תְּיִיב משום הוצאה, הרי מְרֻשּׁוֹת הַיְחִיד לְרֻשּׁוֹת הַיְחִיד קָא מְפִיק

60 – [הוא מוציא].

61 מתרצת הגמרא: אָפִילוֹ תֵימָא – אפילו אם נאמר שמשנתנו כשיטת

62 רְבִי יוֹסֵי בְרַבִּי יְהוּדָה, אֵין זֶה סְתִירָה, מְשוּם דְהָתָם – שם, בנעץ קנה,

63 מדובר שהטרסקל הוא לְמַעַלָּה מְעַשְׂרָה טפחים מהקרקע, ודינים את

64 מחיצותיו כנמשכות כלפי מטה עד הקרקע, ולפיכך נחשב רשות

65 היחיד המוקפת מחיצות עשרה. אַךְ הֵכָּא – כאן במשנתנו, הטרסקל

66 הוא לְמַטָּה מְעַשְׂרָה, וכיון שאף אם 'נמשוך' את מחיצותיו כלפי

67 הקרקע לא יהיה בהם עשרה טפחים, אֵין הוא נחשב רשות היחיד,

68 אלא רשות הרבים, ובעל הבית שהוציא מרשות היחיד והניח על

69 הסל, חייב.

70 הגמרא מקשה על תירוצו של רבי אבא: קָשְׂיָא לִיה לְרַבִּי אֶבְהוֹ, מִי

71 קְתַנִּי – וכי כתוב במשנה מְרַסְקַל שְׁפִידוֹ, וְהָא יָדוֹ קְתַנִּי – והרי

72 כתוב ידו, ואֵין להעמיד בטרסקל.

73 הגמרא מתרצת באופן אחר: אֵלָּא אָמַר רְבִי אֶבְהוֹ, במשנה מדובר

74 בְּגוֹן שְׁשֻׁלָּשׁ – השפיל והנמיך את יָדוֹ לְמַטָּה מְשֻׁלָּשָׁה טפחים סמוך

75 לקרקע, וְקַבְּלָהּ לחפץ בידו, ונחשב כמניח בקרקע עצמה, שהיא

76 מקום ארבעה על ארבעה. מקשה הגמרא: וְהָא – [והרי] עוֹמֵד קְתַנִּי

77 – כתוב במשנה שהעני עומד בחוץ, וזה שידו סמוכה לקרקע בהכרח

78 שיושב הוא. הגמרא מתרצת בשלשה אופנים: א. מדובר בְּשׁוֹחָה –

79 שמתכופף בעמידה, וידו מגיעה סמוך לקרקע. ב. וְאִיבְעִית אֵימָא –

80 ואם תרצה אמור לתרץ, שמדובר שעומד בְּגוֹמָא – חפירה בקרקע,

81 וידו סמוכה לשפתה שהיא קרקע רשות הרבים. ג. וְאִבְעִית אֵימָא –

82 ואם תרצה אמור לתרץ, שמדובר בְּנָנָם – אדם נמוך, שידו סמוכה

83 לקרקע.

84 מקשה הגמרא: אָמַר רְבָא, אֵיכְפַל תַּנָּא לְאִשְׁמַעִינָן כָּל הָנִי – וכי

85 טרח התנא להשמיענו דין הוצאה בשבת באופנים דחוקים אלו, מדוע

86 לא אמר באופן פשוט שהעני פשט כנף בגדו שיש בו ארבעה על

87 ארבעה והניח בעל הבית את החפץ בתוכו.

88 הגמרא מתרצת את המשנה: אֵלָּא אָמַר רְבָא, יָדוֹ שֶׁל אָדָם על אף

89 שאֵין בה ארבעה על ארבעה, חֲשׂוּבָה לוֹ כְּפֶאֶרְבָּעָה עַל אֶרְבָּעָה,

90 והמניח בתוכה חייב. [בְּן כִּי אֶתָּא –] כשהגיעו רַבִּין מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל

91 לכבל, אָמַר מְשוּמוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן, יָדוֹ שֶׁל אָדָם חֲשׂוּבָה לוֹ כְּפֶאֶרְבָּעָה

92 עַל אֶרְבָּעָה.

93 הגמרא מביאה מאמר נוסף משמו של רבי יוחנן שלומדים ממנו שידו

94 של אדם חשובה כארבעה טפחים: אָמַר רְבִי אֲבִין אָמַר רְבִי אֵילְעָאִי

95 אָמַר רְבִי יוֹחָנָן, וְזָק חֲפָץ בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים וְנָח בְּתוֹךְ יָדוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ,

96 תְּיִיב הוֹרוֹק חֲטָאֵת. שואלת הגמרא: מַאי קָא מְשַׁמְעַ לָן – מה

97 משמיענו בזה, שִׁידוֹ שֶׁל אָדָם חֲשׂוּבָה לוֹ כְּפֶאֶרְבָּעָה עַל אֶרְבָּעָה, וְהָא

98 – והרי כבר אָמְרָה רְבִי יוֹחָנָן חֲדָא יוֹמְנָא – פעם אחת, ומדוע צריך

99 לומר זאת שוב.

100 מתרצת הגמרא: מַהוּ דְתֵימָא – [שמה תאמר], הָנִי מֵיָלִי – באיזה

101 אופן ידו חשובה כארבעה על ארבעה, הֵיכָא דְאֶחְשָׁבָה הוּא לְיָדִיה

102 – רק במקום שהחשיב את יד חבירו בכך שנתן לתוכה, אֲבָל הֵיכָא

103 דְלֹא אֶחְשָׁבָה הוּא לְיָדִיה – במקום שלא החשיב את יד חבירו לתת

104 בתוכה, אלא החפץ נפל מעצמו לתוכה, אֵימָא לֹא – נאמר שאֵין ידו

105 נחשבת למקום ארבעה על ארבעה, קָא מְשַׁמְעַ לָן – השמיענו רבי

106 יוחנן, שאף באופן זה נחשבת ידו למקום ארבעה על ארבעה.

107 הגמרא מביאה דין נוסף משמו של רבי יוחנן בענין הנחה הנשלמת

108 על ידי חבירו: אָמַר רְבִי אֲבִין אָמַר רְבִי אֵילְעָאִי אָמַר רְבִי יוֹחָנָן, אם

109 זרק חפץ לידו של חבירו העומד בריחוק ארבע אמות ברשות הרבים,

110 וְעָמַד המקבל בְּמִקְוָמוֹ וְקִיבֵל את החפץ, תְּיִיב הוֹרוֹק, שהוא הניח

111 וְרַץ לקראת החפץ וְקִיבֵל אותו, פְּטוּר הוֹרוֹק, כיון שלא עשה

112 מלאכה שלמה, שעקר ולא הניח.

113

114 הגמרא מביאה ברייתא כדברי רבי יוחנן: תַּנָּיָא נְמִי הָכִי – שנינו גם

1 לֹא מְחִיִּיב רְבִי חֲטָאֵת את הוֹרוֹק חֲפָץ מְרֻשּׁוֹת הַרְבִּים לְרֻשׁוֹת הַרְבִּים

2 דרך רשות היחיד, אֵלָּא אם החפץ עבר בְּרֻשׁוֹת הַיְחִיד מְקוּרָה – שיש

3 לה גג, דְאֶמְרִינָן – [שאנו אומרים], בֵּיתָא כְּמֵאָן דְמִלְּאָ דְמֵיָא – בית

4 זה הסתום מכל צדדיו, נחשב כמלא חפצים עד גג, ואֵין אִירוֹ נחשב

5 אִיר, וכל הנוקד לתוכו נחשב כמנות, אֲבָל בְּרֻשׁוֹת הַיְחִיד שְׂאִינִי

6 מְקוּרָה, לֹא מחייב אלא אם נח בתוכו. ואֵין מכאן ראייה שסובר רבי

7 שבכל עקירה והנחה אֵין צריך מקום ארבעה על ארבעה, ואֵי אפשר

8 להעמיד את משנתנו כשיטתו.

9 מבררת הגמרא: וְכִי תֵימָא – ושמה תאמר דְהֵכָּא נְמִי – גם

10 במשנתנו מדובר בְּרֻשׁוֹת מְקוּרָה ולכן מועילה הנחה ועקירה מתוך

11 הַיָּד, הֵתִינָח – [זה מיושב] בְּרֻשׁוֹת הַיְחִיד שבה עומד בעל הבית,

12 שאפשר להעמיד בְּמִקְוָרָה, אבֵל בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים שבה עומד העני,

13 אם היא מְקוּרָה, מִי תְיִיב – וכי שייך לחייב את בעל הבית העוקר את

14 החפץ או מניחו ביד העני הנמצא ברשות הרבים כזו, וְהָאֵמַר רַב

15 שְׂמוּאֵל כִּי יְהוּדָה אָמַר רְבִי אֶבְהוֹ אָמַר רַב הוֹנָא אָמַר רַב, הַמְעַבִּיר

16 חֲפָץ אֶרְבַּע אֲמוֹת בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים מְקוּרָה, פְּטוּר, לְפִי שְׂאִינִי דוֹמָה

17 לְדוֹלֵי מְדָבָר, שרשות הרבים שבמדובר לא היתה מקורה, ואֵין לפרש

18 שהעני עומד ברשות הרבים מקורה, שאם כן לא יתחייב בעל הבית

19 על העקירה וההנחה בידו, שאֵין זו רשות הרבים.

20 הגמרא דוחה את תירוצו של רב יוסף, ומתרצת תירוץ אחר: אֵלָּא

21 אָמַר רְבִי יוֹרָא, הָא מְנִי – משנתנו כשיטת מי היא, כשיטת אַחֵרִים

22 היא, דְתַנָּיָא, אַחֵרִים אֹמְרִים, אם אדם זרק חפץ לחבירו, וְעָמַד

23 המקבל בְּמִקְוָמוֹ בריחוק ארבע אמות מהזורק וְקִיבֵל את החפץ, תְּיִיב

24 הוֹרוֹק, אַךְ אם עָקַר המקבל מְמִקְוָמוֹ וְרַץ לקראת החפץ וְקִיבֵל אותו,

25 פְּטוּר הוֹרוֹק, כיון שלא נעשתה הנחה מכוון. מבררת הגמרא: מדוע

26 אם עָמַד המקבל בְּמִקְוָמוֹ וְקִיבֵל תְּיִיב הוֹרוֹק, הָא כְּעֵינָן – הרי כדי

27 לחייבו אנו צריכים שיעשה הַנְּחָה עַל גְּבִי מְקוֹם אֶרְבָּעָה, וְלִיכָא –

28 ואֵין ביד המקבל ארבעה על ארבעה, אֵלָּא שְׁמַע מִיָּדָה – מוכח מכך,

29 דְלֹא כְּעֵינָן – שאֵין צריך מְקוֹם אֶרְבָּעָה כדי לחייבו. ונעמיד את

30 משנתנו ככאחריים.

31 מקשה הגמרא: וְדִלְיָמָא – ושמה רק הַנְּחָה הוּא דְלֹא כְּעֵינָן – אֵין

32 צריכים מקום ארבעה על ארבעה, הָא עֲקִירָה כְּעֵינָן – אבל עקירה

33 צריך לעשותה מעל גבי מקום ארבעה. ועוד קשה: וְהַנְּחָה נְמִי

34 שהוכחנו שאינה צריכה מקום ארבעה, אֵין להוכיח כן, כִּי דִילְמָא –

35 שמא אֵין מדובר שחבירו קיבל את החפץ בידו, אלא דְפְּשִׁיט בְּנַפְשִׁיה

36 – שחבירו פשט כנף בגדו וְקִיבֵלָהּ, דְאֵיכָא נְמִי – שיש גם הַנְּחָה על

37 מקום ארבעה, שכנף בגדו רחב ארבעה.

38 הגמרא מתרצת את המשנה באופן אחר: אָמַר רְבִי אֶבְהוֹ, מְתַנִּיתִין –

39 במשנתנו מדובר, בְּגוֹן (שקבל בטרסקל) [שְׁעַקְרָה מְרַסְקַל] –

40 שעקר את החפץ מסל שיש בו ארבעה על ארבעה, וְכֵן שְׁהִנִּיחַ את

41 החפץ עַל גְּבִי מְרַסְקַל, דְאֵיכָא נְמִי – [שיש גם] הַנְּחָה על גבי מקום

42 ארבעה. מקשה הגמרא: וְהָא יָדוֹ קְתַנִּי – והרי במשנה כתוב שנתן

43 או טל מידו, ולא מסל. מתרצת הגמרא: תַּנִּי – שנה במשנה, שעקר

44 או הניח בְּמְרַסְקַל שְׁפִידוֹ.

45 מקשה הגמרא: הֵתִינָח – זה מיושב בְּמְרַסְקַל שביד בעל הבית שהוא

46 בְּרֻשׁוֹת הַיְחִיד, והעני העוקר או מניח בסל, מניח על גבי מקום

47 ארבעה, אֵלָּא מְרַסְקַל ביד עני שְׁבִרֻשׁוֹת הַרְבִּים, הרי רֻשׁוֹת הַיְחִיד

48 הוּא, ואֵין לחייב את בעל הבית המניח עליו, משום הוצאה. וקשה,

49 לֵימָא – האם נאמר שמשנתנו המחשיבה את הסל שביד העני

50 כרשות היחיד, דְלֹא בְּרַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה, הסובר שדין הסל

51 כרשות היחיד. דְתַנָּיָא, רְבִי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר, נְעִץ קִנְיָה

52 בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים, וְיִבְרָאשׁוּ לוֹ הַקְּנָה מְרַסְקַל – סל רחב ארבעה על

53 ארבעה טפחים ואינו עמוק עשרה טפחים, וְזָק חֲפָץ מְרֻשׁוֹת הַרְבִּים

54 וְנָח עַל גְּבִיּוֹ של הטרסקל, תְּיִיב משום הכנסה מרשות הרבים לרשות

55 היחיד. ואם נעמיד את משנתנו כשעקר מטרסקל והניח על טרסקל,

56 אֵין משנתנו מתפרשת כדבריו. דְאֵי – שאם נאמר שמשנתנו בְּרַבִּי

57 יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה, באופן שְׁשַׁמְטָה עַל הַבֵּית אֶת יָדוֹ עם חפץ לחוץ,

25 לרשות הרבים, שהתבאר במשנה שפטור, לבין הטעינוהו השמים
 26 גשם, הרי בשניהם אִהוּ לֹא עֶבֶד – הוא לא עשה עֲקִירָה, ומדוע
 27 חייב רבי יוחנן באופן זה שהמוציא לא עקר את מי הגשמים.
 28 הגמרא מעמידה את דברי רבי יוחנן באופן אחר: לֹא תִיבֵא – אל
 29 תאמר בדברי רבי יוחנן שהושיט ידו וקִיבֵל מי גשמים, אִלָּא אמור
 30 קָלַט מי גשמים, שכשירדו הגשמים הכה בידו אחת על הגשם,
 31 וקיבלם בידו השניה, ונמצא שעשה גם עקירה.
 32 מקשה הגמרא: וְהָא בְּעֵינָן – והרי כדי לחייב חטאת אנו צריכים
 33 שתהיה עֲקִירָה מַעַל גַּבִּי מְקוּם אַרְבָּעָה, וְלִיבֵא – ואין את זה
 34 כשקלט מהאויר. מתרצת הגמרא: אָמַר רַבִּי חִיָּיא פְּרִיָּה דְרַב הוֹנָא,
 35 דברי רבי יוחנן הם בְּגוֹן שְׁקִלְט מי גשמים מַעַל גַּבִּי הַכּוֹתֵל, ויש
 36 בעוביו ארבעה, ולכן גם פני הכותל נחשבים כמקום ארבעה על
 37 ארבעה.
 38 מקשה הגמרא: אף אם דברי רבי יוחנן נאמרו כשקלט מַעַל גַּבִּי כּוֹתֵל
 39 גַּבִּי – גם קשה, וְהָא – [והרין] לֹא נָח על גבי הכותל, אלא ממשיכים
 40 הם להישפך לקרקע, ואינו עוקרם ממקום הנחתם. מתרצת הגמרא:
 41 בְּדָאָמַר – [כמו שאמר] רַבָּא במקום אחר, שמדובר בְּכוֹתֵל מְשׁוּפָּע
 42 – העומד באלכסון, בולט מלמטה ומתמעט עוביו כלפי מעלה, הֵבֵא
 43 גַּבִּי – אף כאן דברי רבי יוחנן נאמרו בְּכוֹתֵל מְשׁוּפָּע, כלומר, שקלט
 44 את מי הגשמים מעל גבי כותל משופע, שנחשבים הגשמים כמונחים
 45 על גביו.
 46 מבררת הגמרא: וְהִיבֵא אִיתָמַר דְרַבָּא – היכן נאמרו דברי רבא.
 47 משיבה הגמרא: אִתָּא – על משנה זו, דְרַתְנָן (עירובין צד),

1 בברייתא כן, אַחֲרִים אֹמְרִים, עָמַד הַמְקַבֵּל בְּמְקוֹמוֹ וְקִיבֵל, חִיָּיב
 2 הַזּוֹרֵק, אך אם עָקַר הַמְקַבֵּל מְמַקְוֵמוֹ וְקִיבֵל, פְּטוּר הַזּוֹרֵק.
 3 הגמרא מביאה ספק בדין זה: פְּעִי – [הסתפק] רַבִּי יוֹחָנָן, וְרַק חֲפִיץ
 4 למרחק ארבע אמות ברשות הרבים, וְנַעֲקַר הוּא עצמו מְמַקְוֵמוֹ, ורץ
 5 אחר החפץ, וְחִזַּר וְקִיבֵלוֹ – שתפס את החפץ באמצע הילוכו, ולא
 6 נח החפץ במקום שאליו היה עתיד להגיע מכח זריקתו, מֵהוּ – מה
 7 דינו, האם חייב על העברת ארבע אמות ברשות הרבים. מבררת
 8 הגמרא: מֵאִי קָמְפַעֵיָא לִיה – מהו ספיקו, מאיזה טעם אפשר לפטור
 9 את הַזּוֹרֵק, הרי עשה עקירה והנחה. מבארת הגמרא: אָמַר רַב אֲדָא
 10 בְּרַ אֲהֵבָה, שְׁנֵי בַחוּת בְּאֲדָם אַחַד קָא מְפַעֵיָא לִיה – ספיקו הוא,
 11 כשאחד עשה מלאכה בשני כוחות, שלא הגיע החפץ עד המקום
 12 שהיה ראוי להגיע מכח זריקתו, אלא הַזּוֹרֵק רץ ועיכבו במקום אחר,
 13 והעקירה הראשונה היא בלא הנחה, והסתפק רבי יוחנן, האם שְׁנֵי
 14 בַחוּת בְּאֲדָם אַחַד – שני פעולות הנעשות על ידי אדם אחד, האם
 15 בְּאֲדָם אַחַד דְּמִי – נחשב שנעשה המעשה על ידי אדם אחד, וְחִיָּיב,
 16 או דִּילְמָא – או שנאמר, ששְׁנֵי בְּנֵי אָדָם דְּמִי – נחשב כשני בני
 17 אדם שעשו מלאכה, זה עקר וזה הניח, וּפְטוּר מחטאת. ומסקנת
 18 הגמרא: תִּיקוּ – תעמוד שאלה זו בספק, שלא נפשטה.
 19 הגמרא מביאה דין נוסף שאמר רבי יוחנן לגבי הוצאה: אָמַר רַבִּי
 20 אֲבִין אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, עַמַּד בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים, וְהַכְּנִים יָדוֹ לְתוֹךְ חֲצַר
 21 חֲבִירוֹ, וְקִיבֵל מִי גְשָׁמִים הַיּוֹרְדִים כַּעַת וְהוֹצִיא את המים לרשות
 22 הרבים, חִיָּיב חטאת.
 23 מקשה הגמרא: מִתְקַרְף לָהּ רַבִּי וִירָא, מַה לִּי הַטְּעִינוּ חֲבִירוֹ, מַה לִּי
 24 הַטְּעִינוּ שְׁמַיָּם – מה ההבדל בין הטעינו חבירו חפץ בידו והוא הוציא

58 בְּשִׁמּוֹן, לֹא פָסַל בְּגִיעֵתוֹ אֱלֵא שְׁמֹן בְּלֶבֶד, ואין נחשבת נגיעתו בשמן
 59 כאילו נגע גם ביו, כיון שאין השמן והיין נחשבים כמחבורים, ולכן
 60 השמן שנגע בו נפסל, והיין שלא נגע בו, נשאר בטהרתו. רַבִּי יוֹחָנָן
 61 בְּן נוּרִי אָמַר, שְׁנֵיהֶם נחשבים מְחֻבָּרִים זֶה לָזֶה, ובנגיעתו בשמן
 62 הרי הוא כנוגע גם ביו, ואף היין נפסל. וכמחלוקתם לגבי פסול
 63 בנגיעת טבול יום, כך יחלקו גם לענין שבת. לדברי חכמים כשם שאין
 64 היין והשמן נחשבים מחבורים, כך שמן המונח על גבי יין אינו נחשב
 65 כמונח על הקרקע (שעליה מונח היין), אלא הרי הוא כאגוז הצף על
 66 גבי מים שאין עקירתו עקירה. ולרבי יוחנן בן נורי הסובר ששמן ויין
 67 נחשבים מחבורים, אף לענין שבת חשבים כמחבורים, ושמן המונח
 68 על גבי יין הרי הוא כמים המונחים על גבי מים, ויתחייב על עקירת
 69 השמן.
 70 הגמרא מביאה מאמר נוסף בשמו של רבי יוחנן בעניני הוצאה:
 71 [ו]אָמַר רַבִּי אֲבִין אָמַר רַבִּי אִילְעָאי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, אדם שעמד
 72 ברשות היחיד והיה מְעֻז אֹכְלִים וּמְשַׁקֵּין כדי להעבירם ממקום
 73 למקום בתוך רשות היחיד, ואחר שעקר רגליו נמלך בדעתו ויצא
 74 לרשות הרבים, וְנִכְנַס לרשות היחיד וַיִּוצֵא לרשות הרבים, אפילו
 75 עושה כך בַּל הַיּוֹם בְּלוֹל, כלומר, שיוצא ונכנס שוב ושוב בלא
 76 שיפסיק מהליכתו, אֵינוֹ חַטָּאת עַד שְׁיַעֲמִיד מַעַט ברשות אחת,
 77 והנחת גופו כהנחת חפץ, כשעוקר שוב כדי לצאת או להיכנס, עושה
 78 עקירה של איסור. אמנם כל זמן שלא עמד במקומו, מכיון
 79 שבתחילה כשעקר ממקומו לא עקר על מנת לצאת לרשות אחרת,
 80 אין זו עקירה המחייבת.
 81 הגמרא מבארת את דבריו: אָמַר אֲבִין, דברי רבי יוחנן שכשיעמוד
 82 יחשב כהנחת החפץ, וְהוּא – יחויב זה רק כשְׁעִמַּד לְפֹשֵׁשׁ – לנוח
 83 מיגיעו, בכך נחשב כאילו הניח את המשא שעליו. אך אם עמד רק
 84 כדי לסדר את המשא על כתפו, אין זה נחשב עמידה, ואין כאן הנחת
 85 חפץ, והעקירה שאחריו אינה נחשבת עקירה. מֵאֵי – מהיכן מוכח
 86 כך, מִדְּאָמַר מַר – מכך שאמר רבה, המעביר חפץ ארבע אמות
 87 ברשות הרבים, וְהוּךְ אַרְבַּע אַמּוֹת עֲמַד כְּדִי לְפֹשֵׁשׁ – לנוח, וחזר
 88 והשלים לרבע אמות, פְּטוּר, כיון שעמידתו הראשונה היא כהנחת
 89 חפץ, ולא העביר ארבע אמות בעקירה אחת, ואינו חייב עד שיעקור
 90 חפץ ברשות הרבים ויניחנו לסוף ארבע אמות. אך אם עמד בתוך
 91 ארבע אמות כדי לְכַתְּףָה – לסדר משאו על כתפו, וחזר והשלים
 92 לארבע אמות והניח את החפץ, חַיִּיב, כיון שעמידתו בתוך ארבע
 93 אמות אינה נחשבת הנחה, ורק ההנחה בסוף היא הנחה, והרי העביר
 94 ארבע אמות בבת אחת. אבל אם הוליך את החפץ ארבע אמות, וחזן
 95 לְאַרְבַּע אַמּוֹת עֲמַד לְפֹשֵׁשׁ – ולאחר שעבר ארבע אמות עמד כדי
 96 לנוח, חַיִּיב, כיון שעמידתו זו היא הנחה, ונמצא שהעביר את החפץ
 97 ארבע אמות ברשות הרבים ולבסוף הניחו. אך אם עמד לאחר ארבע
 98 אמות כדי לְכַתְּףָה – לסדר את המשא על כתפו, פְּטוּר, כיון שאין כאן
 99 הנחה, ואם יטלנו אחר מידו ויניחו, שניהם פטורים. ומכאן למד אבי
 100 שעמידה לכתף אינה נחשבת כהנחה, ועמידה לפוש היא הנחה. ולכן
 101 אדם זה שהיה טעון אוכלים ומשקים על מנת להעבירם מזוית לזוית
 102 ונמלך להוציאם לרשות הרבים, אם קודם שיוציאם יעמוד לפוש,
 103 עמידתו תחשב כהנחה, וההליכה שאחריה תהיה כעקירה, אבל אם
 104 יעמוד לכתף, עדיין נחשב כמהלך מכת עקירתו הראשונה, ומכיון
 105 שעקירה זו לא נעשתה על מנת להוציא לחוץ אין עליה שם עקירה.
 106 הגמרא מקשה על דינו של רבי יוחנן: מֵאֵי קָא מְשַׁמַּע לָן – וכי מה
 107 משמענו רבי יוחנן, האם כוונתו ללמד דין זה, שֶׁאִם לֹא הִיְתָה עֵקֶרְהָ
 108 מְשַׁעָה רְאוּשׁוֹנָה לְכַד – שאם בתחילת העקירה לא היתה כוונתו
 109 להוצאה מרשות לרשות, פטור, הֵא אָמְרָה רַבִּי יוֹחָנָן הִיא וַיִּמְנָה –
 110 הרי דין זה אמרו רבי יוחנן פעם אחת, הֵא אָמַר רַב סַפְרָא אָמַר רַבִּי
 111 אַמִּי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הַמַּעֲבִיר חֲפָצִים מְזוּיֵת לְזוּיֵת בתוך הבית,
 112 וְאַחַר שֶׁעָקַר נִמְלָךְ עֲלֵיהֶן וְהוֹצִיאָן לרשות הרבים, פְּטוּר, כיון שֶׁלֹּא
 113 הִיְתָה עֵקֶרְהָ מְשַׁעָה רְאוּשׁוֹנָה לְכַד, ומדוע הוצרך רבי יוחנן לכפול
 114 דבריו באופנים שונים. מתרצת הגמרא: אָמַר רַבִּי יְנָהוּ – רבי אילעאי

1 הִיָּה קוֹרָא בְּסַפֵּר העשוי כמגילה על האִיִּסְקוּפָה – מפתן הכניסה
 2 לבית שדינה ככרמלית, וְנִתְנַלְגַּל הַסַּפֵּר מִיָּדוֹ והגיע לרשות הרבים,
 3 וראשו אחד עדיין אחוז בידו, גוֹלְלוּ ומחזירו אֶצְלוֹ לאיסקופה. ואף
 4 שמדרבנן אסור להכניס מרשות הרבים לכרמלית, כאן שראשו
 5 האחד של הספר אחוז בידו, אין זה נחשב עקירה מרשות הרבים, ולא
 6 אסרו חכמים לגלול לאיסקופה. אך אם הִיָּה קוֹרָא בספר בְּרֵאשׁ הַנֶּגַע
 7 שהוא רשות היחיד, וְנִתְנַלְגַּל הַסַּפֵּר מִיָּדוֹ לעבר רשות הרבים,
 8 וראשו אחד עדיין אחוז בידו, עַד שֶׁלֹּא הִנִּיעַ ראשו התחתון לְעֶשְׂרֵה
 9 מְפָחִים סמוך לקרקע, גוֹלְלוּ ומחזירו אֶצְלוֹ, כיון שהאוויר שמעל
 10 עשרה טפחים מקרקע רשות הרבים מקום פטור הוא, ואין איסור
 11 להכניס ממקום פטור לרשות היחיד. אך מִשְׁהִנִּיעַ ראשו התחתון של
 12 הספר לְעֶשְׂרֵה מְפָחִים הסמוכים לקרקע, שדינם כרשות הרבים,
 13 אסור להחזירו אצלו, אלא הוֹפְכּוֹ עַל הַכְּתָב – הופך את הספר
 14 ומניחו באופן שהכתב יהיה כלפי הכותל, והצד החלק כלפי חוץ, כדי
 15 שלא יהיה מונח כל כך בביון. וְהוֹיָן קָה – והקשינו על משנה זו,
 16 אֵמַאי הוֹפְכּוֹ עַל הַכְּתָב ולא מחזירו אצלו, קָה ו-הרי' לֹא נַח הַסַּפֵּר
 17 ברשות הרבים. וגם אם אינו אחוז את הספר בידו אין איסור
 18 דאורייתא להחזירו, שכל עוד לא נח הספר ברשות הרבים אין
 19 לקיחתו משם נחשבת כעקירה, וכשהספר אחוז בידו יהיה מותר
 20 להחזירו לכתחילה. רבא מתרץ את הקושיא: וְאָמַר רַבָּא, במשנה
 21 מדובר בְּכּוֹתֵל מְשׁוּפָּע, בולט למטה ואמר הולך כלפי מעלה,
 22 והספר נח על שיפועו. ולמדנו מדברי רבא שהנחה על כותל משופע
 23 הנחה היא, ואף מי גשמים הנמצאים על גבי כותל משופע הרי הם
 24 כמונחים, וכשקלטם משם הרי זו עקירה.
 25 הגמרא מקשה שאין לדמות הנחת מים להנחת ספר: אִימור – יכולים
 26 אנו לומר, דְּאָמַר רַבָּא – שמה שאמר רבא שהנחה על שיפוע הכותל
 27 נחשבת הנחה, זה רק בְּסַפֵּר, דְּעֵבִיד דְּהִיָּיתָ – שעשוי לנוח גם על
 28 כותל משופע, אך מֵיִם הנמצאים על גבי כותל משופע, מִי עֵבִידֵי
 29 דְּהִיָּיתָ – וכי הם עשויים לנוח שם, הרי הם נחים רק בתוך דבר שיש
 30 לו בית קיבול. וחזרת הקושיא מדוע מחייב רבי יוחנן את הקולט מים
 31 מעל גבי הכותל, הרי לא עקרים ממקום הנחתם.
 32 הגמרא מתרצת את דברי רבי יוחנן באופן אחר: אֱלֵא אָמַר רַבָּא,
 33 דברי רבי יוחנן נאמרו בְּגוֹז שְׁקָלָט את מי הגשמים מֵעַל גְּבֵי מִים
 34 הנמצאים בְּגוֹמָא – חפירה בקרקע ונמצא שיש כאן עקירה. מקשה
 35 הגמרא: אם עקר ממים מְגוֹמָא, שְׁשִׁימָא שחייב, שהרי יש כאן עקירה
 36 מקרקע רשות היחיד והנחה ברשות הרבים. מתרצת הגמרא: מֵהוּ
 37 דְּהִיָּיתָ – שמה תאמר הנחת מים על גְּבֵי מִים, לֹא הִנְחָה הוּא כיון
 38 שהמים הולכים ובאים כל הזמן, קָא מְשַׁמַּע לָן רבי יוחנן, שזהו אופן
 39 הנחתם, ועקירתם נחשבת עקירה. וְאִוְדָא רַבָּא לְמַעֲמִיָּה – ורבא
 40 הולך בתירוצו זה לשיטתו, דְּאָמַר רַבָּא, מֵיִם המונחים על גְּבֵי מִים
 41 הִיָּינוּ הִנְחָתָן, והעוקר מזהמים ומוציאם לרשות הרבים חייב. אמנם
 42 אֵגוֹז הצף על גְּבֵי מִים, לֹא הִיָּינו – אין זה אופן הִנְחָתוֹ, והעוקרו
 43 מהמים פטור.
 44 בְּעֵי רַבָּא – רבא הסתפק, מה הדין בְּאֵגוֹז המונח בְּכַלְי, וְכַלְי זה
 45 שהאגוז בתוכו צָף על גְּבֵי מִים, ועקר את האגוז מהכלי, האם בְּתַר
 46 אֵגוֹז אֲזִילִין – האם הולכים אחר האגוז, וְהָא נִיָּה – והוא הרי מונח
 47 בתוך הכלי, ועקירתו מתוך הכלי תחשב עקירה, או דִּילְמָא בְּתַר כַּלְי
 48 אֲזִילִין – או שמא הולכים אחר הכלי שהאגוז מונח בתוכו, וְהָא לֹא
 49 נִיָּה, דְּהִיָּיד – והכלי לא נח, שמהלך הוא בתוך המים, ואין עקירת
 50 האגוז נחשבת עקירה. ומסקנת הגמרא, תְּלִיקוּ – תעמוד שאלה זו
 51 בספק, שלא נפשטה.
 52 הגמרא מביאה אופן נוסף שיש לדון בו האם נחשב כהנחה: שְׁמֹן
 53 שָׁצָף על גְּבֵי יַיִן ועקר את השמן מעל גבי היין והוציאו לרשות
 54 הרבים, דינו תלוי בַּמְחֻלְקוֹת רַבִּי יוֹחָנָן בְּן נוּרִי וְרַבְּנָן, שנחלקו
 55 במקום אחר לענין שמן המונח על יין, וְהָתָּן – וכפי ששינוי במשנה
 56 (טבול יום פ"ב מ"ח), שְׁמֹן של תרומה שָׁצָף על גְּבֵי יַיִן של תרומה, וְנִנְעַ
 57 מְכּוּל יוֹם – טמא שטבל להיטהר מטומאתו ועדיין לא העריב שמשון

1 ורבי אמי הם שני אמוראים שאמרו זאת בשם רבי יוחנן, מַר אָמַר לָהּ
 2 בְּהַאי לְיִשְׁנָא וּמַר אָמַר לָהּ בְּהַאי לְיִשְׁנָא – אחד אמר זאת בלשון
 3 זו, והשני אמר זאת בלשון אחרת, אך רבי יוחנן אמר זאת פעם אחת
 4 בלבד.
 5 הגמרא דנה במעביר מרשות היחיד לרשות הרבים דרך מקום פטור:
 6 תַּנּוּ רַבִּנָּן בְּבֵרֵיתָא, הַמוּצִיא חֶפֶץ מִתְּחִנּוּת שְׁהִיא רְשׁוּת הַיְחִיד,
 7 לְפִלְטִיָּא – רחבה של עיר שמתקבצים שם לסחורה, והיא רשות
 8 הרבים, דִּרְדָּךְ סְטִיּוֹ – מקום האיציטבאות [-ספסלים] שיושבים שם
 9 הסוחרים, ונחשב כרמלית, כיון שאינו עשוי להילוך כרשות הרבים,
 10 תְּיִיב חֲטָאָת, הואיל ולא נעמד לנוח בסטיו, שהרי עקר חפץ מרשות
 11 היחיד, והניח אותו בפלטיא שהיא רשות הרבים. וּבִן עֲזַאי פּוֹטֵר
 12 מחטאת. וטעמו יבואר בסמוך.

13 הגמרא מבררת את מקור החיוב לדעת תנא קמא. מקשה הגמרא:
 14 בְּשִׁלְמָא בִּן עֲזַאי – מה שבן עזאי פוטר מובן, שכן טעמו משום
 15 דְקָסְבַּר, מְהֵלֵךְ, כְּעוֹמֵד דְּמִי – נחשב כעומד בכל פסיעה ופסיעה,
 16 ונמצא שעקר מרשות היחיד והניח בכרמלית, ושוב עקר מכרמלית
 17 והניח ברשות הרבים. אֵלָּא רַבִּנָּן הַמְּחִיבִים, נָהִי נְפִי דְקָסְבַּרִי – הגם
 18 שאכן הם סוברים שמהלך לֹא כְּעוֹמֵד דְּמִי – אינו נחשב כעומד בכל
 19 פסיעה, והרי עבר החפץ מרשות היחיד לרשות הרבים בלא הנחה
 20 בכרמלית, אך מכל מקום קשה, הִיכָא אֲשֶׁכְּחָנָא פִּי הָאִי גְּוֹנָא דְחֵיִיב
 21 – היכן מצינו שהמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים באופן כזה,
 22 כלומר דרך רשות אחרת, יהא חייב, שמא לא חייבה תורה אלא
 23 במוציא מרשות היחיד לרשות הרבים ללא הפסק רשות אחרת.
 24 מתרצת הגמרא: אָמַר רַב סְפָרָא אָמַר רַבִּי אָמִי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,